

Seniorská správa RIS za rok 2022 prednesená na
Seniorálnom konvente RIS 15. apríla 2023 v Rimavskej Sobote

Mgr. Viktória Lisáková
seniorka RIS

Prv než som sa začala pripravovať na dnešnú seniorskú správu musela som zalistovať v kalendári, v zápisniciach, v osobných poznámkach, v účtovných dokumentoch, v správach a vo svojich spomienkach. Čo všetko sme spolu počas minulého roka prežili, zvládli a dokázali. Je toho viac alebo menej. Niekedy mám zvláštny pocit a pýtam sa, čo skutočne hodnotíme. Duchovný život cirkvi. V skutočnosti je to o nás všetkých. Nehodnotíme len službu duchovných, ale všetkých členov v našich cirkevných zboroch. Popri tom si uvedomujeme, že len pomaly sa spamätávame z letargie zanechajúc za sebou covidové obdobie, ktoré sťažilo našu službu a doslova mnohých znechutilo. Z všetkých strán počúvame len samé sťažnosti, niektoré veci a situácie viditeľne ovplyvnili a naďalej ovplyvňujú náš život. Predtým bolo horšie a teraz je ešte horšie.

V predchádzajúcich správach sme cez slovo Božie nie raz zachytili život prorokov, ktorí pôsobili v starozmluvnej dobe a vôbec ich život nebol ľahký ani jednoduchý boli utláčaní a prenasledovaní. Zápasili s neposlušnosťou Božieho ľudu, s neverou a s chudobou ducha. Ale ich poslaním bolo, predsa len poučať, napomínať a viesť Boží ľud. Dnešná doba má podobné rysy. Svet, v ktorom žijeme v celistvosti nezmeníme, ale jednotlivcom môžeme ponúknuť spásu a večný život. To je náš jasný cieľ. A to je správny smer cesty, po ktorej by mali kráčať aj dnes všetci kresťania.

Sme v povel'konočnom období pomaly, ale isto začína jarný čas a podobenstvo o Rozsievачovi je aktuálne pre náš všetkých. Na jednej strane pod optikou dnešného podobenstva môžeme hodnotiť svoju prácu (činnosť). Na druhej strane nás spomínané podobenstvo učí, ako správne rozsievat' (pracovať). Výsledky sú viditeľné na jednej strane úspech a na druhej strane neúspech. Trojnásobné sklamanie alebo, predsa len nečakané výsledky na záver. Aká je úroda našich prác za rok 2022. Bola bohatá, biedna, tak akurát, primeraná, čiastočná alebo pasívna.

Nezamýšľali ste sa niekedy nad tým či cirkev sa nespráva tak, ako tá štvoraká pôda a ľudia v nej sú ako tie malé semiačka. Vo svete je množstvo cirkevných zborov. V niektorých z nich sú ľudia zapálení, ktorí s radosťou slúžia, sú vôňou Kristovou a nadšene zdieľajú evanjelium. Boli ako zrníčka, ktoré padli do dobrej pôdy, ktoré vzkličilo, vyrástlo a prinieslo dobré ovocie. Zás inde si môžeme všimnúť kresťanov, ktorí boli uschnutí, lebo nemali dostatok vlhky. Ako, keby padli na skalú počúvali síce Slovo Božie, s radosťou ho prijímali, šírili ho ďalej, ale nemali možnosť zapustiť korene, a tak v čase skúšok odchádzajú a sú vyhorení.

Existujú napr. aj také spoločenstvá, ktoré sa správajú ako taký kameň. Zorganizujú evanjelizačné programy (akcie), kde mnoho ľudí túži po spoločenstve, ale potom nevedia, čo s nimi. Nepolievajú a neposkytujú im dobrú a živnú pôdu viery. Do cirkevného zboru prichádzajú niekedy aj noví nadšení ľudia, ktorí potrebujú načerpať veľa energie, aby sa mohli stať silnými vo viere, a tak, aby mohli prinášať každoročne dobrú a bohatú úrodu. Často sú hneď zapájaní do služby, ale nemajú pevné korene, a preto veľmi rýchlo uschnú a odídu zo zboru. Ako to robil Pán Ježiš? On uzdravoval, kázal zástupom a potom sa utiahol s dvanástimi do samoty a učil ich ďalším veciam. Aby išli do hĺbky. Tiež ich vyslal kázať evanjelium, potom sa vrátili a opäť boli spolu. Chcel, aby zapustili silné korene a potom, keď prídu skúšky a a budú prenasledovaní, aby obstáli.

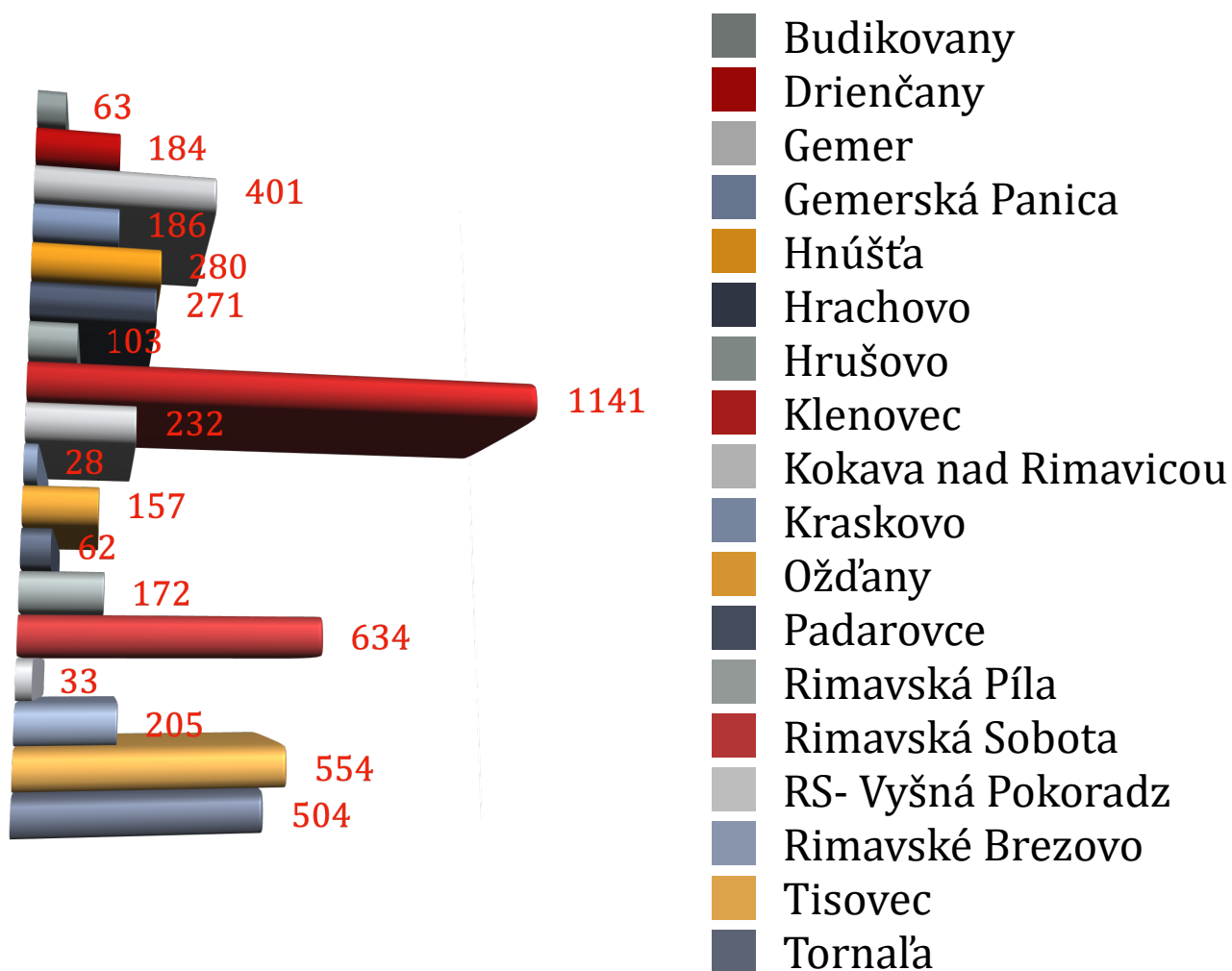
Je dobré a správne zvestovať slovo Božie a venovať sa všetkým, ktorí sú zapálení pre Krista. Poskytnime im dobrú pôdu, aby mali možnosť zakoreniť sa a prinášať stonásobnú úrodu pre ďalšie

generácie. Dajme im čas a priestor, aby mohli čerpať silu (slova Božieho). A potom budeme mať zbor plných silných ľudí, ktorí budú stáť pevne vo viere, keď príde nejaká skúška.

Nezabudnime, že aj pole sa musí nechať ležať úhorom, aby si oddýchlo, zazelenelo a mohlo ďalší rok prinášať dobrú úrodu. Je to dobré nielen pre tú danú pôdu, ale pre celú krajinu. Ľudia, ktorí sú v zbore už dlhé roky, tiež potrebujú mať priestor načerpať nových síl, aby prinášali hojnejšie ovocie. Síce budeme mať pocit, že nič nerobia, ako aj naši poľnohospodári majú dojem, že ležanie poľa úhorom prináša len stratu zisku. Každý z nás však potrebuje oddych. Naše telo aj naša duša. Musíme mať čas, kedy sa utiahneme a budeme len s Pánom. On nám dá silu ísť ďalej. Amen

Cirkevné zbory RIS (18 CZ)

CZ Budikovany, CZ Drienčany, CZ Gemer, CZ Gemerská Panica, ZCZ Hnúšťa-Brádno, CZ Hrachovo, CZ Hrušovo, CZ Klenovec, CZ Kokava nad Rimavicou, CZ Kraskovo, CZ Ožďany, CZ Padarovce, CZ Rimavská Píla, CZ Rimavská Sobota, CZ Rimavská Sobota-Vyšná Pokoradz, CZ Rimavské Brezovo, CZ Tisovec, CZ Tornaľa (18)



Službu konajúci duchovní

Aktívne/ Mgr. Štefan Gabčan, Mgr. Terézia Gabčanová, Mgr. Marcel Ištván (do 1.septembra 2022), Mgr. Iveta Korenková, Mgr.Viktória Lisáková, Mgr. Milan Krivda, ThDr. Janka Miháliková, Mgr. Roman Roskoš, Mgr. Vladimír Ticháň, Mgr. Filip Púpala

Dôchodcovia/ Mgr. Dušan German, Ján Belica, Miroslav Synak st.

Spirituálky/ Mgr. Martina Krivdová (EZŠ ZO), Mgr. Michaela Púpalová (EGT)

Misijná služba/ Tibor Lóczy (od 1.12.2022- misijný farár pre duchovnú službu v maď. jazyku)

Vypomáhali službou: plk. ThDr. Marian Bodolló (CZ Rimavská Píla a CZ Tornaľa) a iní hostia, ktorí zvestovali slovo Božie počas roka 2022

Vypomáhali službou: Matúš Korenko-teológ (CZ Tornaľa)

Charakteristika

V RIS máme 18 cirkevných zborov, v ktorých slúži 10 duchovných, mnohé naše cirkevné zbory sú administrované našimi duchovnými. CZ sa rozprestierajú na území viacerých okresov (RS, Poltár, Lučenec, Revúca), ktoré sú charakteristické vysokou mierou nezamestnanosti, odlivu mladej generácie za prácou a zmiešaným jazykovým prostredím (slov.+maď.).Vzdialenosti medzi administrovanými cirkevnými zbormi sú väčšie. Rok 2022 bol prelomový nakoľko sa skončilo pandemické obdobie, ale sa nevrátil starý spôsob života. V prvej dekáde minulého roka sme ešte intenzívne pociťovali obmedzenia postcovidovej doby. Návrat do bežného spôsobu života bol a je aj teraz náročný. Podľa kňazských správ minulý rok bol útlm a stagnácia. Dúfam, že to náročné je už za nami.

Média

CZ Rimavská Sobota

<https://www.ecavrs.sk>

CZ Rimavské Brezovo

<https://www.rimavskebrezovo.ecav.sk/>

CZ Tornaľa

<https://www.facebook.com/ECAVTornala>

RIS

<https://www.facebook.com/rimavskyseniorat>

CZ Rimavská Píla

<https://www.facebook.com/groups/493728817311260>

CZ Hrachovo

<https://www.facebook.com/ecav.hrachovo>

CZ Klenovec

<https://www.facebook.com/CZ-ECAV-Klenovec-102193914565862>

CZ Hnúšť'a

<https://www.facebook.com/hnusta.ecav.7>

CZ Tisovec

<https://www.facebook.com/ecavtisovec>

Podobenstvo o rozsieváčovi. Keď chýbajú korene....? Dá sa bez nich žiť?

Občas sa stáva, že toto podobenstvo počúvame vnímame tak, že si myslíme, že sa nás netýka. My sme tí dobrí a spravodliví a tí druhí okolo nás sú zlí, lebo odmietajú slovo Božie. Ako by sme cítili, keby sme sa ocitli napr. na tej druhej strane? Pán Ježiš chce, aby Jeho pravdu a Jeho slovo počul každý. Milí bratia a milé sestry zrníčko občas nevypadlo aj z našich rúk na kraj cesty? Na ceste je zrnko dobre viditeľné a nemá šancu sa zakoreniť. Mnohí sa tvária, že „ušami počúvajú, ale nerozumejú“ (odkaz na verš 14). Koľko úsilia vložíme do našej služby napr. počas sviatkov, pri iných misijných príležitostiach a zrnko slova Božieho ako, keby padlo na kraj cesty. Nezakorení sa. A potom sme sklamaní, a pýtame sa či to má ešte zmysel.

Bohoslužobná činnosť - Služby Božie (rodinné)

- čo by sme mali rozsievať, zrnka múdrosti, alebo slovo Božie, svoje vlastné nápady a myšlienky, alebo to, čo od nás očakáva pán Ježiš, hľadať najprv svoju slávu, alebo tú Božiu, rozsievať len dobročinnosť, alebo pravé skutky milosrdenstva
- najdôležitejšie zrnko (slovo Božie)
- účasť na službách Božích obvyklá na niektorých miestach klesajúca (mnohí verní zomreli a nová generácia nemá žiadny vzor najviac to cítime a vnímame pri konfirmandoch, ktorých rodičia nie sú aktívnymi členmi CZ)
- citujem brata farára R.Roskoša: „Inak povedané, nemôžeme ostať ľahostajní voči vlažnosti, alebo nevere našich blízkych. Nemôžeme tolerovať hriech a ospravedlňovať si to tým, že dnes je taká doba, dnes sa tak žije. Lebo odpoveď je, že dnes sa žije bez Boha, je doba, ktorá vieru dehonestuje a zosmiešňuje, vytláča z povedomia človeka. A ak v takomto prostredí chceme ponechať našich blízkych, zomrú. Zomrú pre večnosť. To je realita, o ktorej hovorí Písmo, a my ju môžeme ignorovať, ale to nič nezmení na tom, že to tak je. Kto nemá Krista, nemá život.”

Pôstne, adventné večierne a modlitebné stretnutia

- sa pomaly obnovujú s menším počtom bratov a sestier (nech nás povzbudzujú slová Pána Ježiš, ktorý nás pozýva aj do takéhoto malého spoločenstva a žehná mu: (...*kde sa dvaja a traja stretnú v mojom mene...*))
- CZ Rimavská Sobota (adventné-prezenčne)
- CZ Hrachovo (adventné-prezenčne)

Detské služby Božie/Detská besiedka, dorast a mládež

- práca s deťmi rôznej vekovej kategórie sa premietla počas covidu do online priestoru a podľa možností a okolností v niektorých CZ sa konala organizovanou a prezenčnou formou
- v niektorých CZ sa deti zhromažďovali v priestoroch školy
- práca s deťmi bola veľmi aktívne integrovaná do bohoslužobného života (výročné sviatky a rôzne iné misijné aktivity)

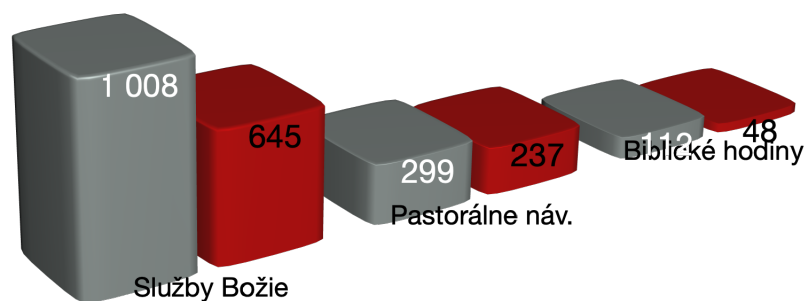
- CZ Rimavská Píla

(v správe bol vyzdvihnutý rodinný charakter služieb Božích vytvárajúc nové možnosti zapojenia sa do spoločnej služby chvál a začiatok integrácie rómskej rodinky do bohoslužobného života cirkevného zboru)

- CZ Tisovec *(forma poštovej besiedky)*
- CZ Rimavská Sobota
- CZ Tornaľa *(v dcérocirkvi Kráľ)*
- CZ Klenovec
- CZ Budikovany *(rómska misia)*
- CZ Hnúšťa *(detská besiedka)*

■ 2022

■ 2021



Spoločenstvo žien/ Svetový modlitebný deň - stretnutia

- CZ Klenovec (stretnutia)
- CZ Rimavská Sobota *(obnovená tvorivá činnosť žien, krúžok šikovných rúk- vytvorené práce slúžia pre potreby cirkevného zboru)*
- naše sestry sa zapojili aj do online biblických hodín, ktoré organizuje SEŽ

Služba pomoci blížnym

- počas minulého roka sa naše cirkevné zbory aktívne zapojili do pomoci utečencom z Ukrajiny

- činnosť pomoci bola organizovaná a pretrváva do dnes v priestoroch cirkevných zborov (Tornaľa, Klenovec, Tisovec), kde boli a sú ubytované rodiny, alebo jednotlivci)
- finančnou a materiálnou zbierkou v našom senioráte prispeli mnohí jednotlivci alebo cirkevné zbory (Rimavská Sobota) v okresnom meste RS sú doteraz ešte ponechané zberné miesta, ktoré priamo zhromažďovali a distribuovali zbierky humanitárnej pomoci

Biblické hodiny a štúdium Biblie

- dôležitosť štúdia Biblie podčiarkuje jej hodnota a význam (účasť na biblických hodinách je primeraná dobe, podmienkam a okolnostiam)
- CZ Rimavská Píla
- CZ Hnúšťa (cyklus - Božie prikázania)
- CZ Klenovec
(v kňazskej správe v CZ Klenovec som našla novú formu vzdelávania vo forme diskusnej príležitosti pod názvom „Večery s farárom bez servítky“ brat farár sa snažil rozpracovať základné potreby kresťanského života s cieľom vysvetliť základné princípy kresťanského života v tejto tvorivej službe mu prajem veľa vytrvalosti)
- CZ Gemer
- CZ Rimavská Sobota (cyklus - Biblických postáv)
- CZ Hrachovo (cyklus-Biblických zvierat)
- online doba priniesla aj svoje pozitíva, vďaka technike je možnosť sa zapojiť aj na iné vzdelávania (v rámci EMC- Potulky s Lukášom alebo napr. B. Hroboň - prorok Izaiáš)

Činnosť Spevokolov

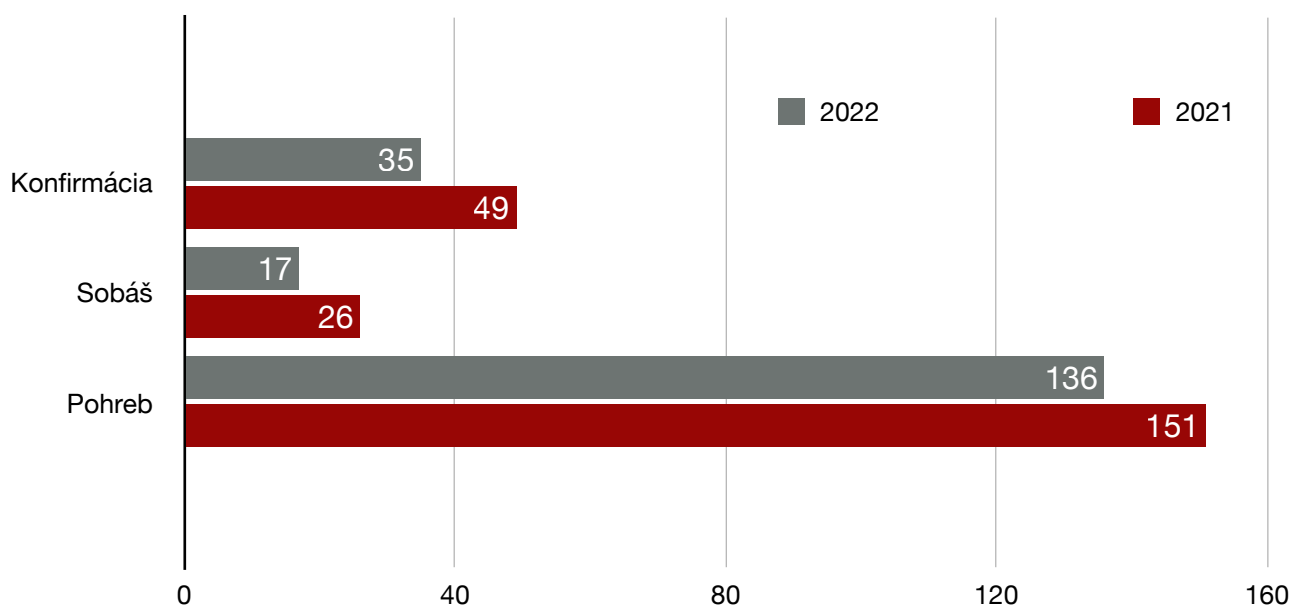
- pomaly sa obnovuje činnosť spevokolov niekde mali len nácviky inde sa už pravidelne zapájali do bohoslužobného života CZ
- CZ Rimavská Sobota (v rámci SB)
- CZ Hnúšťa (v rámci SB)
- CZ Kokava nad Rimavicou (v rámci SB)
- CZ Hrachovo (v rámci SB)

Ked' ochabne nadšenie....?

Potom prichádzajú **nadšenci**, ktorí sa nadchnú pre službu a pridajú sa na krátky čas. To zrnko aj vzkliči, zakorení sa a trocha vyrastie – teda zrnko Božieho slova, ale to kamenné srdce nedovolí, aby sa v ňom lepšie a pevnejšie zakorenilo zrnko Ježišovho slova. Všimli ste si nadšencov, ktorí sa bijú do prs, že akí sú oni dobrí kresťania, chodia do kostola, modlia sa, prispievajú milodarmi, ale väčšinou sú len pasívnymi poslucháčmi, ktorí sa pochvália svojimi skutkami, u ktorých zrno padlo na skalnatú pôdu. Nepochopili skutočnú podstatu služby Bohu. Milosrdenstvo chcem a nie obeť.

Sviatosti Krst svätý a Konfirmácia

- v našom senioráte je typickou črtou, že mnohí dospelí nie sú pokrstení, preto každý rok sa v správach uvádza krst a konfirmácia dospelých
- mnohí duchovní sa venujú dospelým individuálne
- skoro v každom cirkevnom zbore boli krsty a konfirmácia
- práca s dorastom je náročná a nepredvídateľná (v jednej správe brat farár uvádza, že si dal záväzok navštíviť rodiny konfirmandov a nabáda ich k aktívnej účasti na službách Božích nakoľko konfirmandi nemajú vzor vo svojich vlastných rodičoch niekedy máme pocit ako, keby zrnko napomínania, ale aj povzbudenia padlo na okraj cesty...) našou úlohou je zasievať, rast dáva Boh
- konfirmandi sa zapájajú do bohoslužobného života - kajúca nedeľa, pašie (CZ Kokava nad Rimavicou, CZ Rimavská Sobota, dcérocirkev Kráľ)



Sobáš

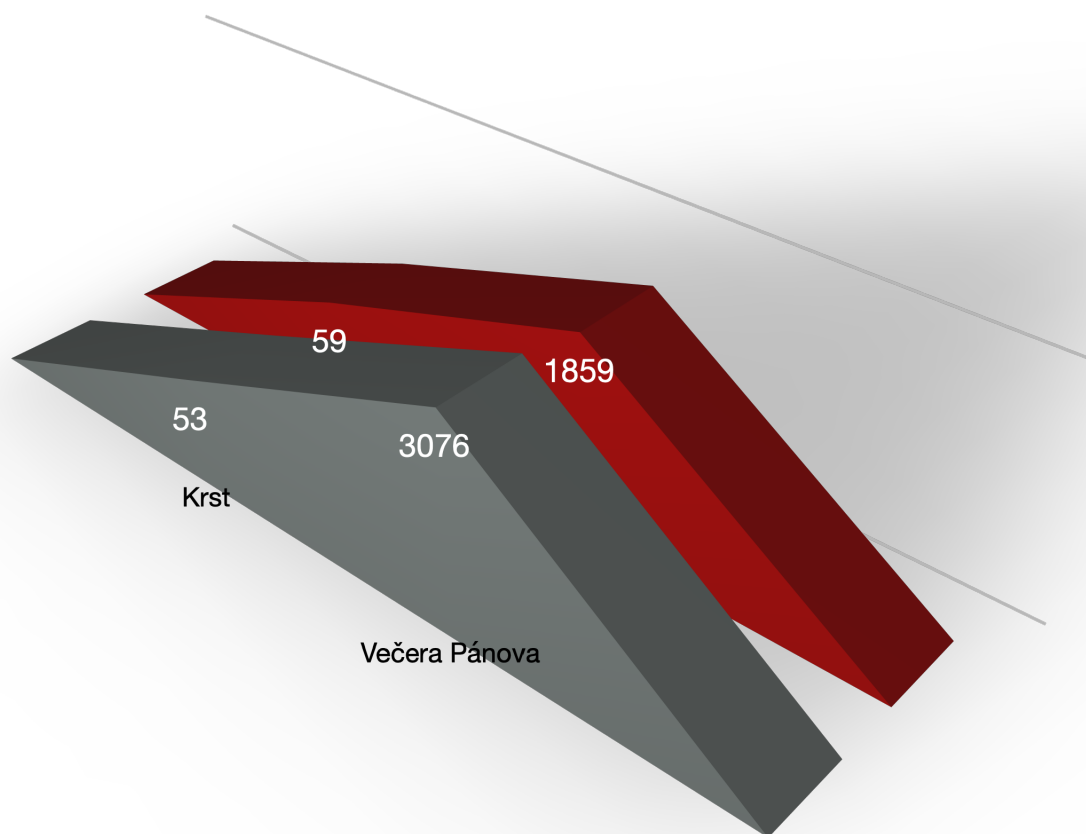
- v minulom roku v CZ Budikovany sa venovali prípravám na sobáše (problém krstu a konfirmácie)
- vážime si aj rómske manželské páry
- po dlhom období sobáš aj v CZ Ožďany

Pohreby

- intenzívne pociťujeme, že smrť je súčasťou našich dní života na túto tému sme citlivejší a empatickejší nakoľko jej realita nás zasahuje
- pohreby sa konajú podľa ev.liturgického poriadku
- nakoľko je viac pohrebov ponúka sa nám možnosť aktívnej pastorálnej služby s pozostalými, ako im pomôcť, aby sa preniesli cez žiaľ a bolesť a prečo je potrebná kresťanská viera
- v našom senioráte sú pomerne častým javom občianske pohreby, ktoré ponúkajú akúsi duchovnú útechu (v niektorej správe som čítala dokonca aj to, že rodinní príslušníci ukladajú urny)

■ 2022

■ 2021



Aktivity - misijné okienko do zborov (to čo bolo navyše)

- v správe VMV som citovala brata F.Ábela, ktorý vo svojej práci kladie dôraz na dôležitosť misijnej práce (misia nemusí začínať masovou akciou, ale snahou osloviť jednotlivca s cieľom získať ho pre Krista)

CZ Kokava nad Rimavicou

- koncert z vybraných piesní z *Cithary Sanctorum*
- organovo-husľový koncert v spolupráci so ZUŠ
- adventný koncert, hríbovica, Betlehem na námestí - spolupráca s MKS v Kokava nad Rimavicou
- spomienka na M.Rázusa (spolupráca s CZ Brezno)
- inštalácia zborového farára
- odhalenie busty D.Bancíkovej- priamy prenos RTVS
- hosťujúci kazatelia

CZ Hnúšť'a

- misijné internetové zamyslenia (*Hľadajte najprv kráľovstvo Božie a môj poklad*)

CZ Gemer

- *evanjelizačné služby Božie (hostia z Maďarska)*
- *hostujúci kazatelia z Maďarska*

CZ Tornaľa

- *denný športový tábor*
- *vystúpenie Spevokola pri rôznych príležitostiach (dcérocirkev Kráľ)*

CZ Rimavská Sobota

- *denný biblický tábor*
- *misijné podujatie (otvorenie výstavných miestností vo veži v Rimavskej Sobote)*
- *vystúpenie spevokola v spolupráci MKS v Rimavskej Sobote*

CZ Kraskovo a CZ Rimavské Brezovo

- *pridelená značka Európskeho kultúrneho dedičstva*
- *historický festival v Kraskove*
- *Gotika pod hviezdami- nočná prehliadka*
- *spoločný zborový výlet v Gemerskom senioráte*
- *koncerty (Pro Musica Nostra)*
- *guláš a opekačka*

CZ Padarovce (fília Dražice)

- *deň obce (program pre rómske deti v chráme Božom + tvorivé dielne)*

CZ Tisovec

- *výnimočné príležitostné bohoslužby (biskupi ECAV - J.Fil'o, I. El'ko, J. Hroboň)*
- *ekumenická bohoslužba v Tisovci (Cyril a Metod)*

CZ Hrachovo

- *zapojili sa do programu pod názvom deň otvorených gotických kostolov (ev. kostol Malé Teriakovce)*

CZ Vyšná Pokoradz

- *ekumenické služby Božie (deň obce)*

Gotická cesta - Rimavský okruh

- veľmi nás potešilo udelenie značky „Európske dedičstvo“ stredovekým nástenným malbám v 12 Gotických kostoloch na Gemeri a v Málohonte, pri tejto príležitosti bola usporiadaná veľmi milá slávnosť, počas ktorej sa odhalila plaketa značky Európske dedičstvo v ev. kostole v Rimavskom Brezove
- <https://gotickacesta.sk/category/kostoly/rimavsky-okruh/>

Dobšinského múzeum

- súčasťou života cirkvi je aj minulosť, ktorá sa pretavila do súčasnej podoby
- napriek pandemickým opatreniam cirkevný zbor v Drienčanoch prevádzkuje pamätnú izbu na ev. fare v Drienčanoch, ktorá je dispozíciou všetkým návštevníkom dnes pod názvom „Múzeum slovenskej rozprávky P.Dobšinského“.
- <https://www.driencany.sk>

Projektová a stavebná činnosť

Zodpovednosť nesieme na svojich pleciach predovšetkým za duchovný život, ale aj za dedičstvo našich predkov. Obnova ale aj starostlivosť o naše chrámy si vyžaduje množstvo práce a je spojená s nedostatkom finančných prostriedkov. Dnes sú naše oblasti vymreté, mnohí sa odsťahovali, ale aj o chrámy je potrebné sa postarať a zabezpečiť ich. Ďakujem duchovným, ktorí každý rok sa poctivo venujú projektovej a stavebnej činnosti, ktorá si vyžaduje veľa úsilia.

CZ Tisovec

- *dokončená oprava strechy chrámu v Tisovci*

CZ Gemer

- *oprava a maľba vonkajšej fasády ev.fary v Gemeri*

CZ Budikovany

- *oprava plech.časti strešného plášt'a a zhotovenie kovových konštrukcií Ev.kostola v Budikovanoch (MK SR)*

CZ Rimavské Brezovo

- *obnova strechy a súvisiacich konštrukcií na Ev.kostole v Rimavskej Bani (MK SR)*
- *reštaurátorský výskum a návrh na reštaurovanie barokovej kazateľnice v Ev.kostole v Rimavskom Brezove (MK SR)*

CZ Rimavská Sobota

- oprava vonkajšej fasády veže ev.kostola v Rimavskej sobote (MK SR)

CZ Hrachovo

- reštaurovanie oltára vo Veľkých Teriakovciach (MK SR)
- reštaurovanie pohrebného štítu v Nižnom Skalníku (MK SR)
- oprava zvonov v Nižnom Skalníku

CZ Ožd'any

- dokončenie opravy strechy kostola v Ožd'anoch (MK SR)

Mimo - zborová činnosť

- ďakujem Vám všetkým, ktorí zastávate rôzne funkcie vo svojich cirkevných zboroch, ale aj v senioráte
- minulý rok sa niesol v znamení pomalého návratu do normálnych a bežných koľají po pandémie a navyše boli mnohé volebné konventy
- potom prišla vojna, ktorej ekonomické dopady pociťujeme, aj mi všetci: *brat farár v správe v Rimavskej Píle uvádza citujem „Napätie spojené s vojnou ubralo mnohým z nás energiu.“*

Záver

Keď prichádza požehnanie.....?

Poslední budú napokon prvými. To najlepšie snáď príde na záver. Pán Ježiš povedal v tomto podobenstve, že niektoré zrnká, ktoré padnú do dobrej pôdy prinesú 30, 60 a iné zas 100 násobnú úrodu. Pán Ježiš chce týmto nadsadením povedať, že v sile Božieho slova je človek schopný prinášať úrodu, ktorá mnohonásobne prevyšuje jeho ľudské schopnosti a možnosti.

Ďakujem a prajem Vám všetkým veľa Božieho požehnania

Mgr. Viktória Lisáková
seniorka